

ÖTLETADÓ

"Szót kérünk!"

Közösségi vállalkozásra
felkészítő képzés
Komárom középiskoláiban.

2009

Közösségi vállalkozásra felkészítő

- gyakorlati útmutató ifjúsági közösségi kortárssegítőknél

Szerkesztette: Mészáros Zsuzsa

A képzést vezette: Mészáros Zsuzsa, Monostori Éva

A képzést és a kiadvány megjelenését a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatta az "Az év gyermek és ifjúsági projektje" keretében, és a Nemzeti Civil Alapprogram Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma.

„Nem lehet cél a kiszolgáltatottság és a kiszolgálás megerősítése. . .”

A közösségi vállalkozásokra felkészítő képzésre történő felkészülésem során felhasználtam mindazokat az írásokat, amelyek egyrészt a fiatalok lehetőségeinek alternatív módjait tárják fel külföldön és Magyarországon, valamint azokat a tapasztalatokat, amelyeket a közösségi vállalkozásokat segítő munkám során szereztem.

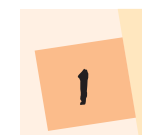
Közösségfejlesztőként azt tartom szem előtt, hogy az emberek igenis képesek változtatni a saját sorsukon csak bátorítás, információ, kapcsolatszervező, -segítő szándék kell, és hogy álljon mellettük valaki. Azoknak, akiknek elveszett a hite saját maguk képességeiben, és környezetük támogatásában, segítő kézre van szükségük.

Nagyon nehéz azonban a segítő szakember helyzete, ha azt tapasztalja, hogy a fiatalok egy része beletörődött a helyzetébe, amíg a munkanélküli segélyt kapja, - van annyi pénze, hogy a minimális létfeltételeit biztosítsa és - amíg a feketemunkával megkeresi ennek kiegészítését a túlélés művészetében igen nagy jártasságot szerez. Mit tud ilyenkor ajánlani a segítő szervezet, szakember? Vállaljon a munkanélküli munkát a programunkban? Mégpedig olyat, ami sokkal nagyobb erőfeszítéssel jár, mint jelenlegi helyzetének megélése, vagy tanuljon? Alkalmazkodjon? Esetleg maradjon újra egyedül a bizonytalanságban, az állások keresésében? És mindezért kapjon minimálbért, amihez megint csak feketemunkát kell vállalnia. Mert hát a feketemunkában érdekes módon nincs hiány.

Választhatják tehát a hivatalból segítő szerepkörrel felruházott, ám hivatásuknak nem érző hivatalok, hogy tesznek valamit, amivel elmondhatják, hogy ők mindent megpróbáltak. Milyen tettek ezek? Közmunkaprogram, közhasznú foglalkoztatás, szociális segély. Mi lesz a vége? Lejár a közmunka, elfogy a pénz és ugyanott vagyunk, ráadásul csak növelték ezzel a munkanélküli fiatalokban azt a tudatot, hogy így is túl lehet élni és lehet továbbra is a csodára várni. Mert hát azt meg kell mondani, hogy ma még mindig ott tartunk, hogy csodavárókban nincs hiány. Majd idetelepelül egy nagyüzem, gyár, majd valami „tőkés”-nek éppen itt rengeteg munkaerőre lesz szüksége, de legalábbis az anyémre. Csak hogy nem akar jönni az a tőkés, ha mégis jön, azt kívánja, hogy fizikailag, mentálisan jó állapotban lévő, lehetőleg valamihez legalább értő munkavállalók közül válogathasson.

Nem szeretnék az általánosítás csapdájába esni. Vannak már olyan önkormányzatok és egyéb hivatalok, amelyek a hosszú távú megoldásokat tartják szem előtt, a közmunka lejáta után sem hagyják magukra az embereket, támogatják az olyan szolgáltatásokat, amelyek segítenek az álláskeresőknél munkát találni az elsődleges munkaerőpiacon, támogatják azokat a kezdeményezéseket, amelyek foglalkoztatást ajánlanak képzéssel, mentális gondozással, kimeneti megoldásokkal.

Vannak jó példák a partnerségre. A kezdeményező szerep azonban ritkán ered ezekből a hivatalokból, a kezdeményezés civil oldalról jön, ha van olyan szerencsés egy település, térség, hogy helyben vannak civil szervezetei, amelyek kimondottan ezzel foglalkoznak. A kezdeményezőnek kell olyan meggyőzőnek lenni, hogy a partneri viszony előnyeit felismerjék a településen meghatározó más szereplők: az önkormányzat, helyi egyéb intézmények, szervezetek, vállalkozók, a helyi lakosság.

A mi dolgunk tehát, hogy:

- felismertessük a fiatalokkal, hogy hosszútávon előnyösebb dolgozni, mint nem dolgozni,
- felismertessük a lehetséges partnerekkel, hogy nekik is érdekük a program támogatása,
- összegyűjtsük a szükséges forrásokat,
- megtanuljunk vállalkozói módon is gondolkodni, gazdálkodni,
- megtanuljunk munkáltatóvá válni,
- és mindezekkel együtt meg kell tanulnunk azt is, hogy miként tudjuk képessé tenni azokat az embereket, akiket a programba bevonunk hasonló módon gondolkodni és, önállóan cselekedni.

Ez utóbbi a legnehezebb feladat, de a legnagyobb eredményt hozza hosszútávon. Nem lehet cél a kiszolgáltatottság és a kiszolgálás megerősítése, csakis a **képessé tétel** a saját sorsuk irányítására.

A kis lépések művészete ez amit csinálunk, de el kell fogadnunk, és hinni kell abban, hogy ezt megéri tenni.

Mészáros Zsuzsa

A munkafüzet azoknak készült, akik elhatározták, nem várnak másra, hanem maguk veszik kezükbe sorsuk irányítását, akik elhatározták, hogy végiggondolják alaposan, mit tudnának saját magukból kihozni, ha önfoglalkoztatásba kezdenének.

A munkafüzet megszületésének előzménye

A munkafüzet összeállítójaként néhány szóval bemutatkozom.

Személyes tapasztalatot szereztem az önfoglalkoztatásról, annak nehézségeiről és lehetőségeiről. Közösségfejlesztőként, szövetkezetfejlesztőként mindennapi munkám része, hogy a nehéz helyzetbe került embereknek segítek abban, hogy saját képességeiket felismerve bátorságot szerezzenek az önálló cselekvésre.

1996 januárja óta közalkalmazotti jogviszonyomat feladva vállalkozom arra, hogy önfoglalkoztatóként dolgozzam. 1999 áprilisáig egyéni vállalkozó, majd Betéti társaságom belfagya vagyok.

Ezidő alatt angol szövetkezetfejlesztőktől tanultam meg a közösségi vállalkozások, az önfoglalkoztatás tervezését és azt, hogy másoknak, akik hasonló helyzetben vannak, hogyan tudok segíteni. Kidolgoztam egy képzési anyagot, amely alkalmasnak bizonyult azok felkészítésére, aki még nem tudják, hogy mire vállalkozzanak, de kiutat keresnek jelenlegi helyzetükből. Olyan embereknek is tudott segíteni, akik új szakmát tanultak és ebben láttak lehetőséget a váltásra. Így vezettem képzést csipkeverőknek, őstermelőknek, munkanélkülieknek, ezüstkalászos gazdaképzésben, falusi vendéglátó, családi napközire felkészítő képzésekben résztvevőknek, most pedig fiataloknak, közösségi kortárssegítőknél.

Minden esetben olyan helyzetben került sor a képzésekre, amikor olyat tanulhattak a résztvevőim, ami elsősorban majd a saját erőforrásaikra alapoz. A csipkeverő otthonában dolgozhat, a gazdálkodók a saját földjükön, a falusi vendéglátók és a családi napközire készülő szintén a saját otthonukban. Egyik sem képzelhető el a környezet (család, település, intézmény, közösség) támogatása nélkül.

A képzéseinket nem előadások formájában valósítjuk meg, hanem a téma bevezetése, majd a gondolatok, információk, tapasztalatok közös összeadása és végül a saját „üzleti” tervek elkészítése folyamán.

Voltak kétszer öt napos (leghatékonyabb formának ez bizonyult) és rövidebb félnapos, egynapos képzéseink. A rövid idő nem adott lehetőséget az alapos végiggondolásra, ezért határoztuk el, hogy készítünk egy olyan jegyzetet, amely otthon, a családban, vagy a barátokkal, munkatársakkal, kortársakkal történő együttgondolkodásban is segítségül szolgálhat.

Ki kerülhet olyan helyzetbe, hogy önfoglalkoztatásra kell gondolnia?

- Elsősorban az a munkanélküli, aki a végzettségének, szakmájának, élethelyzetének megfelelő munkahelyet nem talál,
- a munkanélküliek közül az, aki az állami támogatásból már kiszorult,
- a GYES-en, GYED-en, főállású anyaként otthon maradt anya, aki gyermekkel már nem tud ugyanolyan munkát elvállalni, mint korábban,
- a megváltozott munkaképességű,
- aki önállóan szeretne tevékenykedni, ambíciói vannak valamilyen terület iránt,

- az, akinek a felsoroltak közül több oka is van arra, hogy ne alkalmazottként, hanem önállóan végezzen jövedelemtermelő tevékenységet, és
- akinek vállalkozási ötlete van.

Miből indulhat ki, aki önfoglalkoztatásra vállalkozik?

- Elsősorban a saját helyzetének elemzéséből: Mi az oka annak, hogy nem tud alkalmazottként dolgozni, mi vezérli arra, hogy önállóságát a munka területén is megkezdje?
- Környezetének támogatásából.
- Saját erőforrásaiból.
- Annak felméréséből, hogy a vállalkozási ötlete milyen szükséglet kielégítésére irányul.
- A vállalkozás több oldalról is megközelített tervének elemzéséből.

Miben segít ez a munkafüzet?

- A vállalkozási ötlet alapos végiggondolásában.
- A vállalkozás erősségeinek és hiányainak felismerésében.
- A döntés meghozatalában.

A munkafüzet gondos tanulmányozása, a gondolatmenet követése után láthatóvá válik, hogy az ötletből milyen valóságos helyzet alakulhat ki.

Ezután érdemes dönteni:

- elkezdjük máris,
- újabb információk gyűjtése után módosítjuk az ötletünket,
- más ötlet után kell nézni.

A rossz döntést megelőzheti az alapos tervezéssel!

Mit is jelent az önfoglalkoztatás?

Az önfoglalkoztatás tulajdonképpen vállalkozás. Vállalkozás abban az értelemben, hogy az egyén vállalkozik önmaga foglalkoztatására, és vállalkozás jogi értelemben is. Megszervezi saját munkáját, irányítja, vállalja érte a felelősséget és olyan tevékenységet folytat, amely jövedelemtermelésre képes. Fizeti saját munkabérét és annak közterheit, hiszen ebből kíván „megélni” és minden olyan szolgáltatást igénybe venni, amire alkalmazottként is lehetősége lenne.

Az önfoglalkoztatás többféle vállalkozási formában is elképzelhető:

- Egyéni vállalkozás
- Betéti társaság belfogjaként
- Közösségi vállalkozásban (szövetkezetben, non-profit szervezetben)

A sok kérdésre, – amely felmerül bennetek a jegyzet bevezető sorainak elolvasása után – választ találsz a jegyzet későbbi oldalain. Nyitva maradt kérdéseiddel bátran keresd meg a munkafüzet összeállítóit.

Kérjük, légy olyan tevékeny a tervezés során, mint amilyen tevékenynek lenned kell ahhoz, hogy vállald önmagad foglalkoztatását!

Hat témakör köré csoportosítottuk az üzleti ötlet tervének kibontását:

- I. A vállalkozásról általában
- II. Erőforrások
- III. A termék vagy szolgáltatás
- IV. Marketing, Piac
- V. Pénzügyi terv
- VI. Vállalkozási formák

A témakörökkel kapcsolatban először kérdést teszünk fel, amelyet kérünk, gondolj végig, majd olvashatod, hogy mi mire is gondoltunk, és mire gondoltak azok, akik egy-egy képzésünkön már részt vettek. Több ember, több gondolat! A tanfolyami társakat nem tudjuk pótolni, de legalább néhány gondolatukat megosszuk. Hasonlítsd össze a saját válaszod a miénkkel!

7. A vállalkozásról ■

Feladat: Mit jelent a vállalkozás? Kérjük, írd le gondolataid!

A vállalkozás:

Az üzleti szervezeteknek alapvető funkciója a fogyasztási szükségletek kielégítésére alkalmas javak és szolgáltatások előállítása, vagyis a termelés.

Tevékenységed legfontosabb jellemzői:

- az önállóság,
- profitérdekeltség, vagyis, hogy bevételeid hosszú távon haladják meg kiadásaidat,
- kockázatvállalás,
- eredményességét a valóságos piac minősíti.

Mit jelent a vállalkozás? (közös gyűjtés eredménye)

- folyamatosan végzett gazdasági tevékenység
- tervezett tevékenység
- megélhetés
- emberek foglalkoztatása, munkalehetőség
- új ötlet, piacképes termék, vagy szolgáltatás előállítása és eladása
- minőségi termék előállítása
- új termék fejlesztése
- kockáztatás
- tőke+munkaerő+gépek+alapanyag+telephely rendelkezésre állása
- kereskedés, felvásárlás
- más, mint az alkalmazotti viszony
- önállóság, önirányítás
- felelősségvállalás
- adózás, amelyből az állam is profitál
- előrejutás – személyesen a vállalkozó, a vállalkozások fejlődése miatt a nemzetközi piac felé
- lehetőség
- szolgáltatás
- időigényes tevékenység
- versenyképesség

- közös érdek több ember együttes vállalkozása esetén
- mindenről saját magának a vállalkozásnak kell gondoskodni (beszerzés, előállítás, értékesítés, stb.)

Feladat: Mi kell a vállalkozáshoz? Kérjük, gyűjtsd össze mindazokat a dolgokat, amelyek egy vállalkozás sikeres működéséhez szükségesek!

Mi kell a közös vállalkozáshoz? (közös gyűjtés eredménye sorrendiség nélkül)

- vállalkozó személy(ek), ötlet, készpénz, szükséglet, kereslet, vevő
- vállalkozási engedély (gazdasági formától függően)
- termék, szolgáltatás (amit értékesíteni akar)
- telephely+raktár, engedélyek (törvényi háttér), gépek, berendezések, eszközök
- nyersanyag, alapanyag, segédanyag, üzleti terv, munkaerő, szaktudás
- könyvelés, adminisztráció, bank, ami a pénzt kezeli, információ, reklám
- kapcsolati háló, kommunikáció, kommunikációs csatornák (telefon, rádió, televízióadás, Internet)
- szállító eszköz, jármű, értékesítési hálózat (piac), föld, terület
- beszerzési hálózat (alapanyag, stb.)
- infrastruktúra (ivóvíz és szennyvíz hálózat, utak, vasút, vízi és légi utak, gázvezeték)
- biztosítás, biztonsági berendezések, üzemorvos

Feladat: Milyen tulajdonságokkal kell rendelkezni szerinted a vállalkozónak? Gyűjtésedben jelöld meg a legfontosabb három tulajdonságot!

Milyen legyen a vállalkozó? (közös gyűjtés és rangsorolás)

Itt láthatod azt is, hogy mások mit tartanak fontosnak egy vállalkozónál.

I. <ul style="list-style-type: none">• értsen ahhoz a szakmához, amelyben vállalkozik• vállalja a felelősséget• legyen tőkéje• vezetői rátermettség, (képes legyen a döntéshozatalra)	II. <ul style="list-style-type: none">• kreatív• öntudatos• üzleti érzéke van• jó szervező képességű• megbízható• tájékozott• piaci ismeretekkel rendelkezik• türelmes• önálló
III. <ul style="list-style-type: none">• önbizalma van• talpraesett (nehéz helyzetben is feltalálja magát)• optimista• magabiztos• tud bánni az emberekkel és a pénzzel• kitartó	IV. <ul style="list-style-type: none">• bátor• rátermett• rugalmas• tapasztalatokkal rendelkezik• képes irányítani• rendelkezik a kockázatvállalás képességével• toleráns, megértő az alkalmazottakkal

Milyen az a tágabb és szűkebb környezet, amelyben a vállalkozás megkezdődik, illetve működik?

Gondolj azokra a tendenciákra, amelyek a világgazdasági életben megmutatkoznak. A globalizáció, a fogyasztói társadalom, a harmadik szektor erősödése (szolgáltatások-információ) fogalmak sokszor ismételt szavak a médiában. Említhetnénk még: az Európai Unióba való belépést, az Euro-t, mint fizetési eszközt, a bankokat, a támogatásokat, a törvényeket, a társadalom helyzetét, stb.

Feladat: Mit gondolsz, a vállalkozásodat vajon befolyásolják-e ezek a tényezők és tendenciák? Írd le!

Az az ötlet, amelyet már fontolgatsz, **melyik üzletághoz tartozik?** Ez az üzletág jelenleg milyen pozíciót foglal el a gazdaságban? Növekvő, visszaeső, stagnáló tendenciát mutat?

Keress olyan újságcikket, tanulmányokat, amelyek a meghatározott üzletágot elemzik! Beszéljess barátokkal, ismerőseiddel tapasztalataikról!

Feladat: Vizsgáld meg a saját településeden is erre az üzletágra vonatkozó helyzetet! Írj néhány összefoglaló mondatot az összegyűjtött ismereteidről!

Feladat: Ma Magyarországon mely törvények adnak lehetőséget és szabnak korlátokat a vállalkozásokhoz?

A törvényi háttérrel a VI. fejezetben olvashatsz!

Eljött az ideje, hogy kifejtsd **vállalkozási (önfoglalkoztatási) ötleted**. Erre még többször visszatérünk, de már most mindent írd le, ami eszedbe jut róla, figyelemmel arra is, amit a jegyzet eddigi részében áttanulmányoztál!

II. Erőforrások ■

Melyek lehetnek egy vállalkozás (gazdasági tevékenység) erőforrásai? Erőforrásnak tekintjük mindazt, amelyből meríthetsz, amelyet használhatsz, természetesen úgy, hogy ezzel másokat nem sértesz. Meríthetsz önmagadból, szűkebb-tágabb környezetedből. Minden tudás, ismeret, tapasztalat, hobby tevékenység szóba jöhet. Nézz körül a háztartásodban! Gondolj vissza a „mi szükséges a vállalkozáshoz” c. kérdésre adott válaszokra.

Feladat: Írd le, mit tekintesz erőforrásnak a saját vállalkozásodhoz!

A fenti gyűjtést csoportosítsa az alábbi szempontok szerint:

1. Humán, társadalmi erőforrások

Gondolj saját és környezet tudására, információira, tapasztalataira. A körülvevő állami és nem állami szolgáltatásokra: oktatás, egészségügy, törvények (településen és az országban).

2. Természeti erőforrások

Termőföld, vizek, erdők, éghajlat, időjárás, természeti kincsek, táj.

3. Gazdasági erőforrások

Infrastruktúra, ingatlan, gép, berendezés, készpénz, bankok, hitelek, takarékoság, energia, stb.

Sokszor nagy segítséget jelent, ha akadnak olyan támogatóink a környezetünkben, amely megerősít bennünket szándékunkban, segít annak megvalósításában.

Az információ, tapasztalatátadás „tőke” értékű.

Feladat: Készítsd el saját kapcsolati térképed!

Természetesen te és a vállalkozásod áll a középpontban! Akikkel közvetlen gyakori kapcsolatban állsz, azokat magadhoz közelebb, akikkel kicsit kevesebb kapcsolatod van, távolabb rajzold! Gondolj családodra, barátaidra, iskolatársaidra, munkatársaidra, tanáraidra, stb.!

• Én

III. Termék / szolgáltatás ■

Feladat: Melyek a terméked/szolgáltatásod általános jellemzői?

Segítségként egy kis játék! Ismered bizonyára a barkochbát. Kérj meg valakit a családból, hogy gondoljon egy termékre vagy szolgáltatásra. Neked kell kérdezni, és a válaszok alapján kitalálni, hogy mire gondolt partnered.

Mi mindenre kérdeztél rá? Írd le a kérdéseid!

Máris összegyűlték azok az információk, amelyet egy termékről, vagy szolgáltatásról tudni kell. Miből? Hogyan? Hol? Mikor? Ki? Mennyiért? állítja elő és Mire használható?

Mi határozza meg ezekre a kérdésekre adott válaszokat? (közös gyűjtés eredménye)

- az alapanyag minősége
- az előállítás módja, helye
- az időszak, amikor előállítható (gondolj a búzára)
- ki tudja elkészíteni (gép? ember?)
- vannak-e minőségi előírásai (minőségbiztosítása)
- hogy néz ki (külső megjelenése, csomagolása)
- mennyibe kerül az előállítása
- ki tervezte
- használhatósága, vonzereje
- a fejlesztés jelenlegi állapota

Minden termék és szolgáltatás eladhatóságát a piacon lehet lemérni. Ugyanolyan terméket vagy szolgáltatást többen is kínálhatnak. Azt szeretnénk, ha a miénket választanák, ezért valami különlegességének, megkülönböztetésnek lennie kell, ami felhívja a figyelmet. Ez a termék, vagy szolgáltatás **különleges eladási tulajdonsága**. (USP)

Egy kis példa. Angol kollégáink Magyarországon járva azt tapasztalták, hogy minden élelmiszer bolt polcán látható egy termék már évek óta. Kis aranysárga fémdoboz, rajta piros betűs felirat. Mi, akik itt élünk Magyarországon legalább 30 éve fogyasztjuk ennek tartalmát, tudva, hogy mindig ugyanazt a minőséget találjuk benne. Kitaláltad? (A választ a jegyzetben elrejtettük.)

Feladat: Írd le pontosan a terméked, vagy szolgáltatásod jellemzőit! A termelési folyamatot bőven fejtsd ki! Ennek hasznát veszed majd a költségvetés összeállításánál.

A termékem/szolgáltatásom jellemzői:

A termelési, előállítási folyamat. (A minőségi követelményekről se feledkezz meg!)

Feladat: Mi a terméked/szolgáltatásod USP-je, különleges eladási tulajdonsága?

11. Mi a marketing ■

A marketing az a híd, ami segít a vállalkozás és a fogyasztó közötti kapcsolat kiépítésében. Több fogalom meghatározás közül egyet kiemelünk. (Bauer-Berács: Marketing 1992.)
„Szűkebb értelemben a marketing olyan vállalati tevékenység, amely a vevők/felhasználók igényeinek kielégítése érdekében **elemzi a piacot**, meghatározza az eladni kívánt **termékeket** és szolgáltatásokat, megismerteti azokat a **fogyasztókkal**, kialakítja az **árakat**, megszervezi az **értékesítést** és **befolyásolja** a vásárlókat.”

(USP megfejtés: Sertésmájkrém)

A marketing mix elemei:

Termék Terméktervezés Termékfejlesztés Termékpozicionálás Termékek piaci bevezetése és kivonása Design (formatervezés)	Ár Költségvizsgálatok Ár meghatározás Költségtérítések, hitelek, engedmények Árrugalmasságok vizsgálata
Értékesítés Értékesítési út tervezése Logisztika Hálózatépítés és elhelyezés Készletezés	Reklám Hirdetés Publik Relations, (a vállalkozás külső és belső kapcsolatai) Eladásösztönzés Reklámeszközök Reklámhatás - és hatékonyságvizsgálatok

„A marketing mix játékos formában történő megelevenítése a marketing-homunkulusz, azaz emberke, akinek egyik lába a termék, másik lába az ár. A sántikálás elkerülése érdekében nem árt, ha lábai egyformák és jó erősek, hogy stabilan tartsák. A marketing-emberke egyik karjával nyújtja, értékesíti áruját és persze tartja a markát a fizetségért. Másik kezével pedig odainti, hívja a vevőt, kínálja portékáját. Nem hiányozhat a marketing-emberke szeme, amivel a lába elé és távolabbra néz, valamint füle, amivel híreket hall, sőt a jó üzletembernek orra is van. Mindez felfogható a piackutatás analógiájaként is.”

Forrás: Tomcsányi /1988/,33. o.

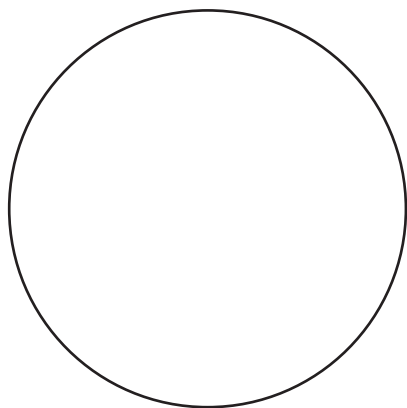
Marketing-emberke

Feladat: Ha van kisgyerek a családban, mesélj neki a marketing-emberkéről és kérd meg, hogy rajzolja le ide!

Mielőtt a termék/szolgáltatás piacra kerül, végig kell gondolni kiknek is van rá szüksége.

Feladat: Írd le kiknek van szüksége a termékedre/szolgáltatásodra?

Csoportosítsd a felsoroltakat! Az azonos fogyasztói körbe tartozókat jelöld meg! Vizsgáld meg, hogy milyen arányban vásárolják az általad előállított szolgáltatást/terméket! Ábrázold ezt egy kördiagrammon!

Más is előállít ilyen terméket/szolgáltatást?
Ha igen, máris van konkurensed!

14

Feladat: Kik és milyenek a konkurensaid? Milyen a terméked/szolgáltatásod? Mennyibe kerül? Hol - hogyan kerül értékesítésre? Miben különbözik a tiédétől?

A piacon gyakorta olyan körülmények lépnek fel, amelyek arra kényszerítik a termék előállítóját, hogy megváltoztassa piaci magatartását (marketing stratégiáját).

Feladat: Szerinted milyen kényszerítő körülmények vannak a piacon általában?

Vélekedések (közös gyűjtés eredménye)

- pénztelenség (csökkenő vásárlóerő)
- kiszámíthatatlan rendelkezések
- divat
- reklám
- konkurencia (telítettség, sokféle kínálat)
- vásárlói szokások, igények
- váratlan események (pl.: természeti katasztrófa)
- külkereskedelmi helyzet
- hagyományok

Ezek módosítják az üzleti elképzelést is! Alkalmazkodni mindig kell a piachoz!

15

A piac meghódítása

A piac két alaptípusa:

1. Könnyen körülhatárolható a vevő.
Elég egy-két hely, ahol reklámozza a termékét.

2. Tág körű.
Több különböző helyen kell reklámozni.
A vevők különböző kategóriájára kell elkészíteni a stratégiát.

Vállalkozásod melyik típusba tartozik?

Feladat: Milyen módszereket ismersz a piac meghódítására? Gondolj saját magad vásárlási szokásaira! Mivel lehet „meghódítani” téged?

Vélekedések (közös gyűjtés eredménye)

- a szükségletek ismerete, piackutatás
- reklám
- hirdetés az újságban, tévében, rádióban, plakáton, szórólapon, interneten, óriásplakáton, hirdetőtáblán, „szendvicsemberrel”, megállító táblával
- értékesítési hálózat kiépítése
- személyes kapcsolatok igénybevétele
- szerződések

Feladat: Tervezd meg hirdetésed reklámszövegét a saját vállalkozási ötletedre. Tartalmazzon a hirdetés minden fontos tényét, legyen figyelemfelkeltő! (Mit, mikor, hol tud megvásárolni a vevő?)

U. Pénzügy ■

Elérkeztünk ahhoz a ponthoz, amit már bizonyára vártál. A tervezést a továbbiakban már számokkal folytatjuk. Milyen lesz a jövedelmezősége a vállalkozásunknak?

Kezdjük azzal, hogy **a vállalkozásodhoz szükséges dolgok közül összeírod, hogy mi minden kerül pénzbe.**

Feladat: Kérjük, sorold fel az első oszlopba, mi minden kerül pénzbe! (Lapozz vissza a „Mi szükséges a vállalkozáshoz?” témához!)

A második oszlopba írd be, hogy ez rendelkezésedre áll, vagy sem!

A harmadik oszlopba a következő feladat elolvasása után írd!

Pénzbe kerül (ami kell nekem a vállalkozásomhoz)	Rendelkezésemre áll = van Nem áll rendelkezésemre = nincs	Költségfajta

A sorok természetesen bővíthetők!

Ami már megvan, az a saját tőkéd! Hiszen, ha nem lenne meg, meg kellene vásárolni. Tudtad magadról, hogy „tőkés” vagy?

Ami nincs meg, az a vállalkozás költségeit, vagy beruházási szükségletét fogja képezni.

A költségek

A költségek többfélék, és többféle tulajdonsággal rendelkeznek.

Állandó költségek, amelyek a termelés volumenétől függetlenek. Nem változnak akkor sem, ha a termelés nő, vagy csökken. (pl.: telefon előfizetési díj)

Változó költségek, amelyek a termelés volumenétől függenek. Változnak, ha nő, vagy ha csökken a termelés. (Pl.: energia ára, bértömeg)

Minden költség másik két csoport közül valamelyikbe szintén beletartozik.

Tőke költség

Növeli az állótőkét a vállalkozásnak. Általában a vállalkozás elején képződik. Ritkábban fordul elő, mert hosszútávon használható, értéke lassan csökken. (Pl.: gépek, berendezések, ingatlanok, stb.)

Bevételből fizetett költségek

Újra és újra felmerülnek. Általában a bevételből fizetik. (Pl.: pl. munkabér, energia, telefonhasználat, stb.)

Kérjük, írd be a 3. oszlopba, hogy a felsorolt tételek melyik két kategóriába tartoznak. (Változó-Bevétel, Állandó-Bevétel, Állandó-Tőke költség, Változó-Tőke költség)

Milyen adó és járulékfizetési kötelezettség terheli a vállalkozásokat?

Ezeket érdemes egy könyvelővel pontosítani a változások miatt.

(2009. második feléve után már valószínűleg nem az alábbiak lesznek érvényben, de a felsorolás jelzés értékű arra nézve, hogy mi mindenre kell gondolni, ha járulék és adófizetésről van szó.)

Adó (vállalkozási formától függően)

- társasági adóosztalékadó
- iparűzési adó
- személyi jövedelemadó

Járulékfajták

- társadalombiztosítási járulék
- egészségügyi hozzájárulás (eho)
- munkaadói járulék

Mi terheli a magánszemélyt, mint alkalmazottat?

- személyi jövedelemadó
- nyugdíjjárulék (állami és magán) és egészségbiztosítási járulék
- munkavállalói járulék

Mi terheli a vállalkozót, mint önfoglalkoztatót (azaz saját munkaadóját)?

Legalább a minimálbér szerinti:

- társadalombiztosítási járulék: nyugdíjjárulék 24% és egészségbiztosítási járulék 5%
- egészségügyi hozzájárulás (eho)
- nyugdíjjárulék 9,5 % és egészségbiztosítási járulék 6 %
- személyi jövedelemadó megfizetése (ha vállalkozói kivétele van)
- vállalkozói járulék 4%

Példa 2009 első felében minimálbérré vonatkozóan

Év:	2009		
+Egészségügyi hozzájárulás (eho)	1950 Ft		
+Társadalombiztosítási járulék 29%	(71.500 Ft 29 %-a) 20.735 Ft		
+Vállalkozói járulék 4%	2.860		
Minimálbér	71.500 Ft	71.500 Ft	
-nyugdíjjárulék, (9,5) egészségbizt. járulék (6 %)	11.083 Ft	-11.083 Ft <u>-12.870 Ft</u> 47.547 Ft	
-SZJA (18%)	12.870 Ft	(szabadon felhasználható nettó bér)	
Összes kifizetendő	97.045 Ft		

Az államnak befizetendő:
1.950
20.735
2.860
25.545

Az első három tételt akkor is ki kell fizetni, ha nem veszi ki az önfoglalkoztató a vállalkozásából még a minimálbért sem.

A bérből levonásra kerülő tételek:

- Nyugdíjjárulék
- Egészségbiztosítási járulék
- személyi jövedelemadó

Ezeket is be kell fizetni minden hónapban, vagy negyedévente.

A nyugdíjjárulékot ki lehet egészíteni magánnyugdíjjal. Amennyiben magánnyugdíj pénztár tagja valaki, ennek összegét is a bérből kell levonni.

Amennyiben önmagadon kívül még mást is foglalkoztatni szeretnél, akkor számolnod kell a munkaadói járulékkal is, és az alkalmazott béréből pedig a munkavállalói járulékot is le kell vonni.

(Számokkal nehéz ezt illusztrálni, mert az SZJA és a járulékok mértéke a kedvezményektől is függ. Pl. ha a munkáltató pályakezdőt, vagy 50 év felettit alkalmaz, akiknek van START kártyája, akkor kedvezményre jogosult, így a járulékbefizetési kötelezettsége csak 10 %, vagy START extra esetén 0 %. Területenként változó a kedvezményre jogosító időtartam is. Ennek érdemes részletesen utánanézni az interneten, vagy a munkaügyi kirendeltségen.)

Bevételek

A vállalkozás egyik legfontosabb kérdése, hogy miből lesznek a bevételeid.

- az áruk eladásából, a szolgáltatások értékesítéséből
- banki kamatokból, támogatásból, hitelből
- a vállalkozásba tett saját készpénzbetétekből

Melyik lesz jelen a vállalkozásodban? Jelöld meg!

U. A költségvetés ■

A költségvetést egy adott időszakra készítjük el. Ez lehet egy termelési ciklus, de folyamatosan végzett tevékenység esetén is legalább 1 évre érdemes elkészíteni. A költségvetés az adott időszakra összefoglalóan tartalmazza az egyes költségeket, illetve a bevételeket. A gyakoriság és a mennyiség a két alapvető tudnivaló.

Kövess nyomon az általunk készített költségvetési mintát! Természetesen minden vállalkozás más-más költségvetéssel jár. A példa csak a gondolatmenetet és egy számítási mintát mutat be. Ehhez már tudnod kell, hogy mennyibe kerül a termék előállítás és mennyiért kívánod értékesíteni.

Példa: Költségvetés 1 évre

(12 hónapra terveztük a bevételt az áru/szolgáltatás eladásából és 12 hónapra a költségeket. Kezdő vállalkozásnál nyilván az első hónapban még nem jelentkeznek egyes költségek, pl.: áramszámla, mert ezt a szolgáltató csak a teljesítés utáni hónapban számlázza ki. Ennek a pénzforgalmi előrejelzésénél lesz majd szerepe. Most egy teljes gazdasági évet tervezünk.)

Bevételek megnevezése	Gyakorisága	Egységára	részletszámítás	Évi összes
- 1. sz. áru/szolgáltatás eladása	Havonta 25 db	1 db = 6500 Ft	6500 Ft x 25 db x 12 hó	1.950.000 Ft
- 2. sz. áru/szolgáltatás eladása	Havonta 10 db	1 db = 8000 Ft	8000 Ft x 10 db x 12 hó	960.000 Ft
- banki kamat	Évente	5000 Ft/év	5000 Ft x 1 év	5.000 Ft
- hitel	Egyszer	300.000 Ft	300.000 Ft	300.000 Ft
Bevételek összesen:				3.215.000 Ft
Kiadások megnevezése				
- gép/berendezés vásárlása	Egyszer a vállalkozás kezdetén	100.000 Ft	100.000 Ft	100.000 Ft
- 1. sz. áru/szolgáltatás anyagszükséglete	havonta	80.000 Ft/hó	80.000 Ft x 12 hó	960.000 Ft
- 2. sz. áru/szolgáltatás anyagszükséglete	havonta	20.000 Ft/hó	20.000 Ft x 12 hó	240.000 Ft
- energia (gáz, villany, víz)	havonta	30.000 Ft/hó	30.000 Ft x 12 hó	360.000 Ft
- 1 fő munkabére és járuléka 71.500 Ft bruttó fizetéssel	havonta	97.045 Ft/hó	97.045 Ft x 12 hó	1.164.540 Ft
- telefon, posta	havonta	5.000 Ft/hó	5.000 Ft x 12 hó	60.000 Ft
- könyvelés	havonta	5.000 Ft/hó	5000 Ft x 12 hó	60.000 Ft
- hitel visszafizetése	7. hónaptól havonta	11.250 Ft/hó	11.250 Ft x 6 hó	67.500 Ft
- banki ktsz.	havonta	2.000 Ft	2000 Ft x 12 hó	24.000 Ft
Kiadások összesen:				3.036.040 Ft
Egyenleg (+nyereség/veszteség)				178.960 Ft

Az egyenleg a bevétel és kiadás különbözete. Ha a bevétel több mint a kiadás, akkor nyereséges, ha a kiadás több mint a bevétel, akkor veszteséges a vállalkozás.

A pozitív egyenleg nem azt jelenti, hogy akkor ezt a pénzt zsebre teheted. Ezután kell megfizetni az adót, ahhoz, hogy szabadon, egyéni szükségleteidre felhasználhasd a megmaradt pénzt.

Persze az is lehet, hogy visszaforgatod a vállalkozásba. Veszél rajta még eszközöket, nyersanyagot, vagy emeled a bért. Ha részletes és jó a tervezés, akkor előre láthatod, hogy év végén mire lesz lehetőséged.

Feladat: Készítsd el saját vállalkozásod 1 éves (vagy 1 termelési időszakra vonatkozó) költségvetését!

Mindent aprólékosan gondold végig! Nézd meg korábbi jegyzeteid! Készíts mellékszámításokat!

Ez még csak egy kalkuláció! Ne keseredj el, ha több pénzt költöttél, mint amennyi bevételt kalkuláltál. Gondold végig, mivel csökkentheted kiadásaid, és mivel növelheted bevételeid! A bevételek tervezésénél nézd meg korábbi jegyzeteidben, hogy kik lesznek a vevőid!

Gondolj arra, egyáltalán nem biztos, hogy egyenletes lesz (havonta ugyanolyan mértékű) a bevételed és a költségek egyes tételei!

	Gyakorisága	Egységára	Évi összes
Bevételek:			
Bevételek összesen:			
Kiadások:			
Kiadások összesen:			
Egyenleg:			

Pénzforgalmi előrejelzés (cash flow)

Ha a költségvetéssel kész vagy, akkor jó, ha az adott időszakot kisebb egységekre (hónapokra) bontva megtervezed a pénz áramlását is. Tehát, hónapanként a várható bevételeket és kiadásokat is számba kell vened. Ehhez legegyszerűbb, ha excel táblázatot készítesz.

Feladat: Készítsd el saját vállalkozásod pénzforgalmi előrejelzését!

Ne feledkezz el a következőkről:

- Először az első függőleges oszlopban mindenféle bevételt és költség megnevezését tüntesd fel, még akkor is, ha csak az utolsó hónapban merül fel.
- A bevételek és költségek nem minden hónapban ugyanolyan mértékűek, függhetnek az időjárástól (fűtés ktsg-e), az ünnepektől, stb.
- A vízszintes sorokat összeadva a költségvetés tételeinek összegét kapod meg. Az egyenleg pedig a halmozott egyenleg utolsó összegével kell, hogy megegyezzen.

hó	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Σ ¹
Bevétel													
-													
-													
-													
Bev.Σ ²													
Kiadás													
-													
-													
-													
-													
KiadásΣ ³													
Egyenleg ⁴													
Halmozott egyenleg ⁵													

Előfordulhat, hogy lesz olyan hónap amikor az egyenleged mínuszba fordul, tehát a kiadásaid meghaladják a bevételeidet. Nem kell nyugtalankodnod, ha előző hónapokról maradt pénzed és a halmozott egyenleged még mindig pozitív összeget mutat. Ha a halmozott egyenleg lesz negatív, akkor van gond. Ez esetben valamilyen kölcsönre lesz szükséged, vagy át kell gondolnod, hogy mikor mire adsz ki pénzt, mi az, amit esetleg későbbre halaszthatsz, ha már lesz elég bevétel.

¹ Az összesen (Σ) oszlopban szereplő összegeknek soronként meg kell egyeznie a költségvetésben szereplő összegekkel.

² A Bev.Σ sor: havonta össze kell adni a bevételeket.

³ A Kiad.Σ sor: havonta össze kell adni a kiadásokat.

⁴ Egyenleg= bevétel – kiadás havonta

⁵ Halmozott egyenleg = előző hónap egyenlege + az aktuális hónap egyenlege

17. Vállalkozási formákról röviden ■

I. Az egyéni vállalkozás

Törvényi háttér: Az egyéni vállalkozásokról szóló, többször módosított 1990. V. törvény. 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről 129/2000. (VII.11.) Korm. rendelet az egyéni vállalkozói igazolványról

Fogalma: Magánszemély üzletszerű – saját nevében és kockázatára –, rendszeresen, hasznoszerzés céljából folytatott gazdasági tevékenysége.

Saját kockázatára végzi tehát a tevékenységet az egyéni vállalkozó. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozásban keletkezett tartozásaiért teljes vagyonával felel.

Vállalkozói igazolvány kiállítása szükséges, kivéve a mezőgazdasági termelőtevékenységet (őstermelő).

A vállalkozói igazolványt 2000. november 1-jétől a székhely szerint illetékes Okmányirodában lehet kiváltani.

Mit kell ehhez tudni?

- ▶ a vállalkozni kívánó magánszemély jogosult-e vállalkozás alapítására (van állandó lakhelye, cselekvőképes, nincs kizárva az egyéni vállalkozás gyakorlásából)
- ▶ a vállalkozás székhelyét, telephelyét
- ▶ tevékenységi körét
- ▶ képzéshez kötött-e a tevékenység, amit gyakorolni akar

Mit kell magaddal vinned?

- ▶ személyigazolványt
- ▶ három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt (postán kérhető a Belügy Minisztériumtól)
- ▶ adókártyát
- ▶ képesítést igazoló dokumentum közjegyző által hitelesített másolatát
- ▶ ha a telephelyet bérel, akkor annak bérleti szerződését
- ▶ ha a tevékenység hatósági engedélyhez kötött, akkor az engedélyeket

Ki kell tölteni a kérelmet, amelyben a vállalkozással kapcsolatos minden körülményre rákérdeznek. Érdemes a kérvényt hazavinni és gondosan tanulmányozni, esetleg könyvelő segítségét kérni, (adózási mód választása, áfa körbe belép v. nem).

Adószámot kap az egyéni vállalkozó, amely tehát jelzi azt is, hogy az adóhatóság felé bevallási és adófizetési kötelezettsége van.

A társadalombiztosítási fizetési kötelezettsége is a vállalkozás megkezdésével fennáll. Egészségügyi hozzájárulás, társadalombiztosítási járulék, nyugdíjjárulék. Ezentúl ezek megfizetésével önfoglalkoztatóvá válik.

Nyugdíjas magánszemély és egyéb főfoglalkozású magánszemély is válthat egyéni vállalkozói igazolványt. Az eljárás megegyezik, az adó és járulékfizetés azonban már másként alakul, mint a „főfoglalkozású” egyéni vállalkozóknál.

Megszűnik az egyéni vállalkozás, ha:

- a vállalkozói igazolványát visszaadja
- az igazolványt a törvényben meghatározott esetek bekövetkezésekor visszavonják
- az egyéni vállalkozó meghal

II. Társas vállalkozások

Mikor érdemes társas vállalkozást alapítani?

- ha többen nagyobb gazdasági eredményt tudnak elérni, mint egyedül
- ha többen adják össze tudásukat, tapasztalatukat, tőkéjüket annak érdekében, hogy nagyobb haszonra tegyenek szert
- ha „egyedül nem megy”

A gazdasági társulások körébe tartozik a

- Betéti társaság (Bt)
- Közkereseti társaság (Kkt)
- Közös vállalat
- Korlátolt felelősségű társaság (Kft)
- Részvénytársaság (Rt)

Törvényi háttér

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. V. törvény (a továbbiakban Ctv.), valamint a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban Gt.) módosításait cégalapítás esetén érdemes átnézni.

Alapítás

Társasági szerződés megkötése szükséges, amit:

- írásban kell rögzíteni,
- valamennyi tagnak alá kell írni,
- ügyvédnek kell ellenjegyezni.

Az ügyvéd nyújtja be a társaság alapítói kérelmét a Cégbírósághoz, ahol bejegyzik és a Céglapályában nyilvánosságra hozzák.

A társasági szerződésben a következőket kell meghatározni

- a társaság cégnevét és székhelyét, (a névnek utalni kell a fő tevékenységre és a társasági formára)
- a tagok nevét, lakcímét
- a társaság tevékenységi körét, TEÁOR számokkal
- a társaság jegyzett tőkéjét (a tagok vagyoni hozzájárulását), rendelkezésre bocsátásának módját és idejét (Kft esetében min. 500.000 Ft)
- a cégjegyzés módját (ki lesz jogosult a cég nevében eljárni)
- a vezető tisztségviselők nevét, lakóhelyét

- a társaság időtartamát
- a tagok közreműködésének módját
- a nyereségből való részesedés és a veszteség viselésének módját

A cégbejegyzési kérelem legfontosabb mellékletei

- a társasági szerződés
- cégjegyzésre jogosult (-jogosultak) közjegyző által hitelesített aláírási címpéldánya
- a közzététel megfizetését igazoló feladóvevény
- Kft. esetében igazolás arról, hogy a törvényben megkívánt mértékű vagyont a bejegyzésig a társaság rendelkezésére bocsátották

A gazdasági társaság a cégjegyzékbe való bejegyzéssel, a bejegyzés napjával jön létre.

Gazdasági társaságok megszűnése

A megszűnés okai lehetnek:

- a társasági szerződésben meghatározott időtartam eltelt,
- a társaság elhatározza jogutód nélküli megszűnését,
- ha más társasággal egyesül, abba beolvad, több társaságra válik szét, vagy más társasági formába átalakul,
- ha a tagok száma 1 főre csökken (kivételesen a Kft., mert az lehet egyszemélyes is),
- a cégbíróság törvényességi felügyelet keretében a társaságot megszüntetnek nyilvánítja,
- a cégbíróság hivatalból elrendeli a társaság törlését, vagy
- a cégbíróság a társaságot felszámolási eljárás keretében megszünteti.

A leggyakoribb két társasági forma a Bt. és a Kft. Néhány fontos jellemző, tudnivaló.

1. A Betéti társaság

Beltag (-ok), akik többnyire a közös tevékenységet folytatják, személyesen közreműködnek. (Önfoglalkoztatás is lehet, munkaviszonyban is állhat.)

- A társasági vagyontól nem fedezett kötelezettségekért korlátlan felelősséggel tartozik.
- Ha több beltág van, akkor mindannyian egyetemlegesen tartoznak felelősséggel.
- Beltág nem lehet egyéni vállalkozó, vagy Közkereseti társaság tagja, hiszen már ott teljes felelősséggel bír.
- Beltág lehet jogi személy is.
- A beltág (ha természetes személy) látja el a társaság képviselését, üzletvezetését.

Kültág

- A kültág tulajdonképpen tőkéstárs. Nem kötelezett a személyes közreműködésre és csak betett vagyona mértékéig felel a társaság kötelezettségeiért.
- A kültág a társaság üzletvezetésére és képviselésére nem jogosult.

Egyéb tudnivalók

- A Betéti társaságot társasági adó kötelezettség terheli abban az esetben, ha nyereséges a gazdálkodása.
- A társaság tagjainak osztalékot fizethet a társasági szerződésben meghatározott módon, amely után az osztalékadókat kell megfizetni.
- Nem kötelező az osztalék, a nyereséget (az adó megfizetése után) későbbi felhasználás céljából a vállalkozásban tarthatja (tőkekezelés).

2. Korlátolt felelősségű társaság (Kft)

- Olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul.
- A társaság törzstőkéje az egyes tagok törzsbetéteinek összességéből áll. A törzstőke minimális értéke 500.000 Ft. Alapításkor a pénzbetétek mértékének el kell érnie a törzstőke 30%-át. A be nem fizetett törzsbetét megfizetésének legkésőbbi időpontja a cégbírósági bejegyzéstől számított 1 év.
- Az üzletrészt a tulajdonosa elvileg a társaság tagjaira, magára a társaságra, vagy kívülálló személyre átruházhatja (pl.: adásvételi szerződéssel).
- A társaság fennállása alatt a tagok a törzsbetétet a társaságtól nem követelhetik vissza: csak a társaság mérleg szerinti nyereségének felosztható részére tarthatnak igényt.
- A tagok felelőssége korlátozott: a társaság kötelezettségeiért a tagok magánvagyonukkal nem tartoznak felelősséggel. (Kivételek vannak!)
- Tilos a tagokat nyilvános felhívás útján gyűjteni.
- A társaság legfőbb szerve a taggyűlés (tagok összessége), amit évente legalább egy alkalommal össze kell hívni.
- A társaság vezetését a választott ügyvezető látja el.

3. A szövetkezet

A szövetkezet — a benne résztvevő tagok számát tekintve — a legelterjedtebb szervezet a világon. Az első szövetkezeti formáció 1844-ben Rochdaleban jött létre, míg Magyarországon 1845-ben alakult.

A szövetkezet lényegét — a hatályos magyar szabályozás bemutatásán túlmenően — a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége által meghatározott szövetkezeti alapelveken keresztül kívánjuk érzékeltetni.

- A szövetkezet tagságának az önkéntességen kell alapulnia. A nyitott tagság elvének kell érvényesülni.
- A szövetkezetek demokratikus szervezetek. Azok vezetik, akiket a tagok választottak, akik a tagságnak tartoznak felelősséggel.
- A tagokat egyenlő jogok illetik meg a szövetkezetre vonatkozó döntéseknél. 1 tag = 1 szavazat.
- A tevékenységből származó nyereség a tagokat illeti meg és azt úgy kell felosztani, hogy egyik tag sem kerülhet a másik kárára előnyösebb helyzetbe.

Az eredményt a következő célokra kell fordítani:

- A szövetkezet fejlesztésére, hosszútávú fennmaradásának szolgálatában.
- A közös szolgáltatások biztosítására, amely a tagok egyéni vállalkozását (jólétét) segíti.
- Az így fel nem használt eredményt a tagok között a szövetkezet üzleti forgalmából való részesedés arányában kell felosztani.

(Ez utóbbi kritérium jól megkülönbözteti a szövetkezetet más gazdasági társaságtól, ahol a főszabályként a profit a tőkebefektetés arányában kerül a tagok között felosztásra.)

- Az általában kismértékű tőkebefektetés után (részjegy) csak korlátozott kamatot lehet fizetni.
- A szövetkezetnek gondoskodni kell a tagok, tisztségviselők és alkalmazottak gazdasági és demokratikus képzéséről.
- A szövetkezeteknek „kötelessége” más szövetkezetekkel együttműködést megvalósítani.

A fejlett piacgazdaságokban a szövetkezet szabályozása és működése a XX. század második felében jelentősen közeledett a gazdasági társaságokhoz.

Angliában, Svédországban a kirekesztettség, a munkanélküliség egyik enyhítő eszközeként a szövetkezeti közösségi vállalkozást helyezik előtérbe. Fejlesztő szervezetek, hálózatok segítik ezek létrejöttét, támogatások megszerzését.

Magyarországon a 1992-es (I.tv.), a szövetkezetekről szóló törvényt a szövetkezetek piacgazdasági szabályozását végezte el. Megszűnt ezzel a korábbi ágazati szabályozás. A törvény szövetkezeti modellt hozott létre függetlenül attól, hogy milyen ágazatban működik. E törvény ad lehetőséget arra, hogy ma Magyarországon a nemzetközi elveknek megfelelő szövetkezetet lehessen létrehozni mindazoknak, akik vállalják e gazdasági forma sajátos kitételeit.

A 2006. X. tv. A szövetkezetekről újabb korszerű elemmel bővült, harmonizálva az európai jogrenddel is. Eszerint lehetőség van szociális szövetkezet létrehozására is.

A szövetkezet meghatározása

A szövetkezet, a szövetkezés szabadsága és az önszegély elvének megfelelően létrehozott közösség, amely a tagok személyes közreműködésével és vagyoni hozzájárulásával, demokratikus önkormányzat keretében a tagok érdekeit szolgáló vállalkozási és más tevékenységet folytat.

A törvény megfogalmazása szerint:

7. § A szövetkezet az alapszabályban meghatározott összegű részjegytőkével alapított, a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amelynek célja a tagjai gazdasági, valamint más társadalmi (kulturális, oktatási, szociális, egészségügyi) szükségletei kielégítésének elősegítése.

A szociális szövetkezet fogalma

8. § (1) A szociális szövetkezet a 7. §-ban foglaltaknak megfelelő olyan szövetkezet, a) amelynek célja munkanélküli, illetőleg szociálisan hátrányos helyzetben lévő tagjai számára munkafeltételek teremtése, valamint szociális helyzetük javításának egyéb módon történő elősegítése;

b) amely iskolaszövetkezetként működik.

(2) A szociális szövetkezetnek a nevében viselnie kell a szociális szövetkezet megnevezést, illetve — iskolaszövetkezet esetében — az iskolaszövetkezet megnevezést.

Felelősség:

- A szövetkezet jogi személy.
- Saját vagyonával felel a tartozásaiért. A tagjai tehát saját vagyonukkal és a szövetkezettől járó munkadíjukkal nem felelnek a szövetkezet tartozásaiért.
- A részjegy, vagy üzletrész formájában bevitt vagyonát veszítheti el a tag, ha a szövetkezet veszteséges lesz.

Alapítás:

- Minimum 7 tag alapíthatja. A jogi személy tagok száma nem haladhatja meg a természetes személy tagok számát.
- Szociális szövetkezetet csak természetes személyek alapíthatnak.
- Az alakuló közgyűlés dönt az alapszabály tartalmáról és megválasztja a tisztségviselőket.
- Az alapszabályt ügyvéd ellenjegyzésével és a szükséges dokumentumokkal a Cégbírósághoz kell benyújtani bejegyzés céljából.

Az alapszabály tartalma:

- cégnév, székhely, tevékenységi kör,
- szervezetére, működésére vonatkozó szabályok,
- testületi szerveinek hatásköre, tagjainak száma, megbízásuk időtartama,
- közgyűlés összehívásának módja,
- tagok jogai és kötelességei,
- a részjegy összege, befizetésének feltételei, egy tag által jegyezhető részjegyek száma,
- a szövetkezet képviselésének módja,
- a szövetkezet által nyújtott támogatások és szolgáltatások köre.

A tag személyes közreműködésének, vagyoni hozzájárulásának és egyéb érdekeltiségeknek megfelelően **részesedésre jogosult** a gazdálkodás eredményéből. Ezzel függ össze, hogy a tagnak üzletrésze lehet, amely vagyonnevesítés eredményeként jöhet létre és az adózott eredményből növelhető a tagok üzletrésze. Ha azonban az üzletrészt a veszteség fedezésére kell a szövetkezetnek felhasználni, akkor az üzletrészek névértéke arányosan csökken.

Az üzletrész átruházható, örökölhető, de tilos utána kamatot fizetni.

A Bt., Kft., Szövetkezet választhatja a nonprofit működést, ami azt jelenti, hogy a nyereségét nem osztja fel a tagok között, hanem visszaforgatja a tevékenységébe.

Mindegyik szervezet kérelmezheti a közhasznú státuszt is, amelynek feltétele, hogy közhasznú tevékenységet folytasson és az ezt lehetővé tevő jogszabályokat betartsa.

Az alapszabályban ezekről rendelkezni kell.

Feladat: Válassz egy vállalkozási formát, amely leginkább megfelel az elképzelésednek!

Írd le, hogy ez a forma miért előnyös, milyen nehézséget okoz?

REMÉLJÜK MOST MÁR ALAPOSAN VÉGIGGONDOLTÁL MINDENT A VÁLLALKOZÁSODDAL KAPCSOLATBAN.

Ha elégedetlen vagy, módosítsd az ötleted és gondold végig újra! Ezzel későbbi kudarcod előzhető meg.

Ha elégedett vagy a vállalkozás kimenetelével, akkor SOK SIKERT KÍVÁNUNK A MEGVALÓSÍTÁSHOZ.

Tartsd szem előtt az elkészített tervet, időszakonként hasonlítsd össze a tényekkel és ehhez képest módosítsd a terved!

Felhasznált irodalom:

- Az angliai Devon megye szövetkezetfejlesztő ügynöksége által vezetett tanfolyam jegyzete. 1994-1996.
- Vállalkozási formák jogi szabályozása. Jegyzet. Írta: Dr. Herbst Árpád, Gödöllő, 1998.
- Marketing mérnököknek. Kiss Mária. AKG Kiadó, Budapest, 1997.
- Közgazdaságtan I. Mikroökonómia. Jegyzet. Írták: Dr. Molnár József és Dr. Farkasné Dr. Fekete Mária, Gödöllő, 1998.

VII. Jó gyakorlat: „Kell egy hely!”

Ifjúsági konferencia

Több mint egy évvel ezelőtt indult útjára Komárom középiskoláiban „Összehozó” programunk, melynek során osztályközösségek fejlesztését kezdeményeztük.

A folyamatban 3 osztály vett részt, s amelynek szakmai hozadékáról egy évvel ezelőtt értekeztünk.

Az elmúlt egy évben újabb kezdeményezést hirdettünk. A bevont osztályokból ifjúsági közösségi kortárssegítők képzését kezdtük meg, melyhez egy újabb intézmény osztálya is kapcsolódott. A fiatalok bentlakásos képzések során számos új ismerettel gazdagodtak. A prevenció területén, a közösségfejlesztési alapokon és a közösségi gazdaságfejlesztésen keresztül egy komplex és innovatív kortárssegítő tudás birtokosaivá váltunk, amelyek tapasztalatairól szívesen adunk ízelítőt.

Konferenciánkat egy interaktív, párbeszédre alapuló értekezésnek szánjuk.

Tisztelettel hívjuk és várjuk kortársainkat, városunk és kistérségünk döntéshozóit, ifjúsággal foglalkozó szakembereit és civil szervezeteit 2009. április 27-én 9.00 órától kezdődő „Kell egy hely!” című konferenciánkra a Monostori Erőd konferenciatermébe.

Amivel készülünk:

- „Az ifjúság múlandó dolog. Később más kifogást kell találnunk!”

Megnyitó beszédet mond:

Vojvoda Eszter, *Kerecsen Ifjúsági Egyesület elnöke.*

- „Az ember annyit ér, amennyit változtat a világon!”

A kortárssegítő képzés folyamatát bemutatja

Sarkadi Nóra, *Kempelen Farkas Szakközépiskola.*

- „Hajszolom a tudást, de ő a gyorsabb!”

A kortárssegítő képzésről készülő film nyersanyagát bemutatja

Mercz Ádám, *Jókai Mór Gimnázium.*

- „Egyedül lenni nem olyan jó, mint ketten lenni és összetartani!”

A komáromi kortárssegítő képzéseket bemutatja

Eszenyi Norbert, *Alapy Gáspár Szakközépiskola.*

- „Ami nehéz, ahhoz kell egy kis idő, a lehetetlenhez valamivel több!”

Megterveztünk egy ifjúsági közösségi teret!

A tervezetet bemutatja

Kovács Krisztián, *Kultsár István Szakközépiskola.*

- „A minőség még sokáig megmarad, amikor az árat már rég elfelejtették!”

Kidolgoztuk a szolgáltatási rendszerét.

A tervezetet bemutatja

Krupánszki Richárd, *Kempelen Farkas Szakközépiskola.*

- „A jövő nem fogja jóvátenni, amit te a jelenben elmulasztasz!”

Elgondoltuk a marketingtervét és megfogalmaztuk a megnyitóját.

A tervezetet bemutatja

Dorogi György, *Jókai Mór Gimnázium*

- „Lassan haladok, de sosem hátrafelé!”

Elgondolkoztunk a pénzügyeken, összeállítottuk a költségvetését.

A tervezet bemutatja

Móricz Orsolya, *Kultsár István Szakközépiskola*

- „Csak az a kedves nekünk igazán, amit féltünk elveszíteni!”

Gondolatok ifjúsági szemszögből Komárom Város városközpont rehabilitációs pályázatához. Gondolatainkat közvetíti

Végh Diána, Komárom Környéki Civil Társulás.

Vojvoda Eszter

„Az ifjúság múlandó dolog. Később más kifogást kell találnunk!”

Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit, aki elfogadta meghívásunkat és személyes jelenlétével megtisztelte rendezvényünket.

Vojvoda Eszter vagyok a komáromi Kerecsen Ifjúsági Egyesület elnöke.

Egyesületünk aktív részese volt annak a folyamatnak, melyet „Összehozó” néven ismerhettek meg.

Több mint egy évvel ezelőtt indítottuk útjára kezdeményezésünket Komárom középiskoláiban, melynek során osztályközösségek fejlesztését kezdeményeztük.

A folyamatban 3 osztály vett részt, s melynek szakmai hozadékaról egy évvel ezelőtt értekeztünk. Az elmúlt egy évben újabb kezdeményezést hirdettünk. A bevont osztályokból ifjúsági közösségi kortárssegítőik képzését kezdtük meg, melyhez egy újabb intézmény osztálya is kapcsolódott.

Társaim bentlakásos képzések során számos új ismerettel gazdagodtak, melyet az Élettér Egyesület és a Civil Kollégium Alapítvány dolgozott ki számukra. Így a prevenció, a közösségfejlesztési folyamat, valamint a közösségi vállalkozásokba kaptak betekintést.

A képzésekről és azok hozadékaról nem szólok, hiszen a konferencia további részében, maguk a résztvevők mesélik el élményeiket és tapasztalataikat.

Azonban néhány gondolat erejéig szólok arról a városi kezdeményezésről, melynek én magam is aktív részese voltam. Éppen két évvel ezelőtt, 2007 áprilisában - májusában kezdeményezte Komárom Város Önkormányzata a város két éves Ifjúsági Cselekvési Tervének elkészítését. Nagy lelkesedéssel fogadtam a hírt, különösen azt, hogy mi magunk, fiatalok is részeseivé válhatunk ennek a folyamatnak. Első alkalommal nagyon sokan voltunk a Közösségi Házban, ahol nem csak civil szervezetek, hanem iskolai közösségek is megjelentek és az egész napot rászánva dolgoztunk. Kellemes és jó emlékeim vannak erről a napról. Igazán úgy éreztem, hogy fontosak vagyunk, meghallgatják a véleményünket és kíváncsiak az ötleteinkre és kívánságainkra. Összegyűjtöttük a helyi ifjúságot érintő pozitívumokat, problémákat, lehetőségeinket és a ránk – mint korosztályra – néző veszélyeket. Gondolom, nem árulok el titkot, ha azt mondom, a legnagyobb vágyunk egy hely, egy közösségi tér létrehozása, ami a miénk, amit mi álmodhatunk meg, és lakhatunk be. Mindezt meg is terveztük, ki is dolgoztuk. Ebben talán nagyon hasonlítunk a mai nap témájához.

A tervezés nem állt meg, hiszen munkacsoportokban dolgoztunk tovább. A néhány hónapos munkát követően a közösségi tér mellett több más fontos, ifjúságot érintő témával foglalkoztunk. A teljesség igénye nélkül:

- Tanácskozási joggal jelenhessünk meg Komárom Város Önkormányzatának Oktatási és Ifjúságvédelmi Bizottságának ülésein. Ennek feltételeként határoztuk meg egy városi Diákönkormányzat életre hívását.
- Diákmunka elősegítése, amelynek feltételeként a helyi civil szervezetek foglalkoztató képességének növelését határoztuk meg. Kértük a város önkormányzatát, hogy közfeladatok átadásával segítse a civil szektort és a vállalkozásokat. Ehhez kezdeményeztük a civil referenci munkakör kialakítását.
- Kamaszjátótér, illetve játszóter kialakítását kezdeményeztük a város területein.

Kamaszjátótér a közösségi térünk közelében gondoltuk ki.

- Szociális bérlakások építése társasház formájában.
- Családalapítást, letelepedést segítő programok – pl. babakötvény – létrehozása.
- Ifjúsági kulturális kerekasztal létrehozása. Működtetésével aktívan hozzájárulhat a Komáromi Napok rendezvénysorozat fiatalok által közkedvelt programjainak összeállításához. Kezdeményeztük az ifjúsági referenci munkakör kialakítását.
- Hiányoltuk a városi sportrendezvényeket és a különböző sportágaknak helyet biztosító megfelelő sportcentrum létét. Egy szabadidős és sportreferens alkalmazását.
- A termálfürdő kihasználtságát növelő szolgáltatás bővítését terveztük, melybe a helyi fiatalság nem csak rekreálódni képes, hanem a fejlesztés a diákmunka, munkahely terepe is lehet.
- Ifjúságpolitikai egyeztető fórum, diákmédia, valamint egy élő, aktív honlap biztosította volna a helyi nyilvánosságot és érdekképviseletet.
- Éjszakai buszjáratok indítását és biztosítását terveztük a biztonságos hazajutásunk elősegítésére. És nem véletlenül hagytam utoljára az Ifjúsági Közösségi Tér kialakítását, a „Kell egy hely!”-et, ami jelenlegi konferenciánknak is vezető témája.

A cselekvési terv időszaka 2007-2009 időszaka lejárt. Fiatal szemmel körülnézve, itt élve a városban, könnyű megállapítani, hogy mi valósult meg mindebből?

Nem azt a pár napot sajnálom, amit rászántam, ennek kidolgozására. Komoly reményeket fűztünk ehhez a munkához. Valóban elhittük, hogy fontosak vagyunk és tehetünk valamit azért, hogy jobb helyzetet teremtsünk magunknak és az utánunk következő generációknak. Most újra itt vagyunk. Akik itt ülnek és az elmúlt évben közösen gondolkodtak, ugyancsak megfogalmaztak és kidolgoztak valamit, ami számukra fontos, és nagyon hasonló a miénkhez. Vajon az ő álmaikat komolyan veszi valaki?

Sarkadi Nóra

„Az ember annyit ér, amennyit változtat a világon!”

1. Osztályközösség-fejlesztés

Sok különböző ember nehezen fér meg egy helyen. Talán azért a mi osztályunk került kiválasztásra, mert az évfolyamban mi voltunk a legtöbbben, és az osztályfőnökünk jelentkezett. Mindenki jól fogadta a programot, nagy lelkesedéssel álltunk a feladatoknak. Az első napot követte a szombati, ahová sajnos nem tudtam elmenni, de mindenki pozitív véleménnyel volt róla. Olyan oldalát ismertük meg egymásnak, amit még nem láttunk az iskola falain belül. Nagyon jó ötletnek találom. Minden iskola, minden osztálynak ajánlani tudom csak, ha van rá mód, tegye meg, vegyen részt ilyenben! Éva többször is meglátogatott bennünket az osztályban. Egyszer megkérdezte, ki az, aki részt venne egy hasonló programban, ahol a fiatalok foglalkoznak a fiatalokkal. Kicsit megszeppent mindenki, nem értettük pontosan, hogy mi is ez valójában. Osztályfőnökünk kicsit noszogott, így négyen feliratkoztunk, de minden homályos volt, így nagy kíváncsisággal vártuk az első alkalmat.

2. Koppánmonostor

A Fenyves Táborban már különböző iskolákból gyűltünk össze, minden suliból 4-5 fiatal. Valamennyien egyidősek voltunk, de nem egy iskolából jöttünk. Mivel még nem ismertük egymást, össze kellett szoknunk, hogy a későbbiekben egyszerűbben tudjunk dolgozni. Ez a három nap ebből állt. Megismertük egymást, új barátokat szereztünk. Sokat játszottunk, különböző feladatokat oldottunk meg, így kialakult a bizalom, kezdtünk közösséggé formálódni. Éreztük, hogy legközelebb már komolyabb munka áll előttünk, de emelt fővel vártuk az előttünk álló feladatokat.

3. Kunbábony

Végre eljött a találkozás, amit mindenki nagyon várt már. Ez alatt a három nap alatt, három nagy témával foglalkoztunk:

- ifjúsági programok,
- közbiztonság, és
- kell egy hely a fiataloknak.

Rájöttünk, hogy a közbiztonság túl nehéz számunkra, így igazán nagy megoldást nem is találtunk.

A fiataloknak szóló programokkal egyikünk sincs megelégedve, ezen megpróbáltunk változtatni elméletben és gyakorlatban. Sok jó ötlet született, de éreztük, hogy nem ez az igazán érdekes feladat. Mert „Kell egy hely”! Ebben valamennyien egyet is értettünk. Rájöttünk, hogy a fiatalok nem tudnak hova menni a barátaikkal délutánonként, mert vagy olyan helyre vágnak, ahova sok pénz kell, vagy olyan helyre tévednek (pl. park, játszótér), ahonnan — elég nagy a valószínűsége annak, hogy — elzavarják őket. Nagyon sok megoldási módot találtunk, amelyeket szeretnénk megvalósítani. Nagy kérdés, sikerül-e? Megfogadtuk, mi megteszünk minden tőlünk telhetőt.

4. Megint Kunbábony

Alig vártuk, hogy elteljen az előttünk álló 3 hét, ám végre elérkezett a pillanat, megint találkozhattunk. Folytatódhat a megkezdett munka. Mielőtt belefogtunk volna a komoly tervezésbe, elmentünk a Budai várba a Település és Ifjúsága Konferenciára, ahol rengeteg információt gyűjtöttünk az ifjúságvédelemről, találkoztunk és beszélgettünk más szervezetekkel, megbeszéltük a fennálló problémákat, szekciókba tagolódtunk. Sajnos nem tudtunk sok időt itt tölteni, mert mennünk kellett tovább Kecskemétre, a Hungarikum bemutatóra. Érdekes előadásba csöppentünk. Magyarország olyan értékeit láttuk és hallottuk, amelyekről eddig is tudtuk, hogy léteznek, de nem vettük észre. A Tv-ből és a rádióból csak azt halljuk, hogy Magyarország mennyire rossz, és talán ezért is nem látjuk meg hazánk szépségeit, értékeit.

Az előadások után elindultunk kis táborunkba, Kunbábonyba, ahol Zsuzsa már várt bennünket és belefoghattunk a munkába. Fő témánk a „Kell egy hely” volt, aminek az alapjait már összeszedtük az előző találkozásakor. Így talán könnyebb volt nekiállni.

Csoportokra tagolódtunk, más-más témakörök szerint, hogy gyorsabban haladjunk. Ezt követte a munka, munka és a MUNKA! Sok-sok idő után összeültünk, egyeztettük a megoldandó feladatokat, átbeszéltük, kijavítottuk hibáinkat, újabb és újabb megoldásokat kerestünk, hogy mindenki számára a leginkább elfogadható lehetőségeket válasszuk ki. Remek csapatunk van, mindenre találtunk megoldást. Úgy tűnik, számunkra nincs lehetetlen. Örülök, hogy én is részese lehetek ennek a remek csapatnak, s remélem, sok mindent meg is tudunk valósítani terveinkből. Hiszen mi már teszünk is azért, hogy a fiataloknak, kortársainknak jobb legyen.

Mercz Ádám

„Hajszolom a tudást, de ő gyorsabb!”

A filmet, amit összeállítottunk — sajnos én magam is csak ma láthattam, így elég nehéz róla úgy beszélni, hogy ez igazán összeszedett lenne. Filmünk, amelyet kortársaim forgattak azt szolgálja bemutatni, hogy mivel is töltöttük el azt a háromszor 3 napot együtt, aminek végeredményeként a mai nap itt állhatunk. Az együttlétek alkalmával volt három segítők, akik forgatták az eseményeket. A jelenlegi összeállításunkban igyekeztünk időrend szerint haladni, s úgy ízelítőt adni közös munkánkból. Javaslom, hogy nézzük meg együtt ezt a kis összeállítást, ami alatt néhány mondatban elmeséljük, mi is zajlik a filmen.

Az első kép a koppánmonostori Fenyves Táborban folyó munkát, és a négy iskola osztályaiból összeverbuvált fiatalok összehozását mutatja be. Olyan játékokat, feladatokat kaptunk, amelyek során mi magunk is egy önálló, új közösséggé formálódtunk.

Második találkozásunk helyszíne már Kunbábony volt, ahová nem is volt olyan egyszerű bejutnunk. Jó pár akadály leküzdése után láthattuk meg azt a helyet, ahol két egymást követő alkalommal együtt dolgozunk majd.

A filmen is látszik, hogy valamennyien egymásra vagyunk utalva a feladatok során. Itt, igazából egyéni, egyedi nyertes nem volt a folyamatokban, csupán a közösen megoldott, mindenki számára befejezett munka mutatta meg sikerünket, győzelmünket.

Éva elmondta, hogy több szempontból is kedveli ezt a helyet. Csend és nyugalom van, ami biztosítja azt a biztonságos hátteret, ami lehetővé teszi a közös munkát és az egymásra figyelmet. Régebben még téreőr sem volt, így a mobilok sem okoztak fennakadást. Bár nem ezért, de bizton állítom, mi magunk is megkedveltük, megszerettük ezt a helyet.

A közösségfejlesztés módszertanába is betekintést nyerhettünk, mint pl. a Tankatalógus, ahol azokat a tudásokat, tapasztalatokat gyűjtöttük össze, amelyekben tapasztalatunk, ismeretünk van. Annyi, amit nyugodtan át is tudunk adni másoknak. A másik táblára pedig azokat a tudásokat, ismereteket gyűjtöttük össze, amelyekkel nem rendelkezünk, de vágyunk azok magtanulására. Érdekes volt látni, hogy mennyi tudásszomj van bennünk.

A képzések végén mindig tartottunk egy értékelést, ahol mindenki elmondta mi tetszett neki azon a pár napon leginkább, s mi az, ami nem. Ezek az értékelések is fontosak voltak számunkra. Jó volt hallani egymás nyílt és őszinte véleményét. Befejezésként nézzetek meg néhány gondolatot ebből a folyamatból.

Jaros Bálint

Amint Ádám bemutatta, a képzés során hármunknak adatott meg a lehetőség, hogy forgathassunk. Két segítőtársam is akadt, Fodor Ákos és Kiss Károly. Bár ők is – majdnem – a korosztályunkból kerültek ki, de mégsem aktív részesei a képzésnek. Mindketten az Élettér Egyesületnél dolgoznak, tevékenykednek. Azt nem tudom, hogy ők tanulták-e valaha, valahol a filmkészítés technikáját, viszont nekem segítettek, egyengették próbálkozásaimat. A képzési folyamatban úgy alakult, hogy a harmadik találkozásunk alkalmával egyedül maradtam ezzel a lehetőséggel, feladattal, ami nem is bizonyult rossznak.

Éva nagyon sokat segített. Megmutatta a kamera rejtett trükkjeit, figyelmeztetett néhány technikai alkalmazásra. Viszont semmi érdemi dologba nem szólt bele. Amiből itt egy kis ízelítőt adunk az a mi szemzőgünkben mutatja be az együttlétek tartalmát. Azt, hogy mi – mint fiatalok – mit láttunk érdekesnek, bemutatásra alkalmasnak.

A munkát nagyon élveztem. Már korábban is tudtam magamról, hogy ez a tevékenység nagyon érdekelt engem. Bizonyára vannak olyan technikai hibák, amelyek kiküszöbölhetőek lettek volna, de ezt nézzétek el a gyakorlatlanságomnak. A most bemutatásra készített közel 10 perces film csupán kiragadott példája annak a közel 6 órás nyersanyagnak, amit ebben az évben forgattunk.

Eszenyi Norbert

„Egyedül lenni nem olyan jó, mint ketten lenni és összetartani!”

Két ifjúsági képzést mutatok be ma itt, amelynek én magam is aktív részese voltam.

Mit nyújtott számomra ez a két képzés és milyen hasznom válik belőlük, mi az, amit a közeljövőben kamatoztatni tudok az itt tanultakból.

Tavaly, év elején kapcsolódtam be a komáromi kortárssegítő csapatba velem egykorú fiatalokkal, hogy diáktársainknak, vagy barátainknak segítséget tudjunk nyújtani. Olyan fiataloknak, akik különböző élethelyzeteken mentek keresztül. Ez az élethelyzet egy mélypont volt az életükben és valakire szükségük van, hogy ebből a mélypontból kilábaljanak. Ez a képzés több olyan információt is tartalmazott, amit hasznosíthattunk a személyes találkozásaink során. Ezen a kortárssegítő programon több előadást is hallhattunk, ami bemutatta a mostani fiatalok életstílusát és élethelyzetét. Mi azon vagyunk, hogy a „rossz” útra tévedt fiatalokat próbáljuk arra ösztönözni, hogy

van még mit keresniük ebben a világban és ők is kezdenek még valamit az életükkel! Az előadásokon megtudhattuk, hogy a mai fiatalok miben vesznek részt, mi az, ami érdekli őket és bepillantást kaphattunk abba is, mi várhat ránk, ha mi is különböző élvezeti cikkeket választunk. Kiemelkedő témáink voltak a drogok, a dohányzás, a családi problémák, valamint a túl korai és megfontolatlan testi kapcsolat.

A mi iskolánkból nyolcan jelentkeztünk, s a végén csak hárman maradtunk. Sajnálom, hogy csak ilyen kevesen jelentkeztünk, ennyire kevés kortársamat érdekel ez a fajta önkéntes tevékenység. Több diáktársam azért csatlakozott hozzánk, mert barátjuk is belekeveredett különböző helyzetekbe, s ők segíteni szeretek volna rajtuk. A kortárssegítő keretében eljutottunk az általános iskolákba, ahol a 6-7-8. osztályosoknak adtunk tájékoztatásokat. A fogadtatásunk felemásra sikerült, hiszen voltak, akik szívesen láttak bennünket, ám voltak olyan helyzetek is, ahol hiába beszéltünk, hiába próbáltuk bevonni őket, nem figyeltek ránk.

A másik ifjúsági képzésbe az elmúlt évi osztályközösség-fejlesztés során kapcsolódtunk be. Az osztályokon túl néhányunknak szerencséje volt, mert tovább folytathatta a közösségfejlesztéssel való ismerkedést. Ez egy másfajta segítségnyújtás, kortárssegítés, de mégiscsak az. Itt nem csupán a káros szenvedélyek ártalmaira és veszélyeire kell rávilágítanunk a kortársak figyelmét, hanem a közösségiség hiányára is.

Ez talán így most egy kicsit egyszerűen hangzik, de számtalan új ismeretbe kaptunk bepillantást. Igaz, sokat játszottunk, volt időnk egymással beszélgetni is, de mindezek mellett nagyon sokat dolgoztunk.

Megismerkedtünk a közösségfejlesztés folyamatával, a közösségi gazdálkodás formáival. Megtanultunk a különböző szervezeti formákat, milyen lehetőségeink vannak, s nem utolsósorban megterveztük a számunkra oly kedves közösségi terünket, melynek még ugyan nevet nem adtunk, de minden egyebet kigondoltunk és megterveztünk. Én ebben a folyamatban a meghívót készítettem el, amelyben még két társam is segített. Pongrácz Ádámmal és Csárgola Péterrel dolgoztuk ki a ránk eső feladatot, melyet Dorogi Gyuri koordinált. Magáról a munkáról majd ő beszél részletesebben.

Mindemellett olyan közösséget hoztunk létre, amiben jól érezzük magunkat, jól megértjük, meghallgatjuk egymás véleményét, és kialakítottunk egy olyan társaságot, ahol mindenki figyel a másira, segíti és tolerálja. Azt gondolom, ez a legfontosabb.

Kovács Krisztián

„Ami nehéz, ahhoz kell egy kis idő, a lehetetlenhez valamivel több!”

Az a csoport, aminek én is részese voltam, komoly feladatot kapott. A hely konkrét megtervezését bízták ránk.

Adott volt: egy kezdő, de lelkes tervező csoport és 150 m². A folyamat során nem az volt a feladatunk, hogy kaptunk egy labdát, és azt mondták: focizni kell, - hanem kaptunk egy labdát, és azt mondták: játszunk vele!

Ez azért volt fontos, hogy nem itt van egy épület és be kell rendeznünk, hanem ránk bízták a tervezés

egész folyamatát. Ez nagyon klassz dolog volt, viszont, nagyon nehéz is. A tervezésben törekedtünk arra, hogy mindenki megtalálja a helyét. A csoporton belül és a feladatban is. Úgy érzem, ez sikerült.

A hely! Magában foglal egy sportosabb, egy kulturálisabb és egy szellemi részt.

A sportolási lehetőségek talán nem foci szintűek, de azért egy jó ping-pong, vagy csocsó derbi is kimerítő lehet. A kulturális rész számítógépparkból, társas játszótérből és egy meghittebb beszélgetős sarokból áll internet lehetőséggel, sok könyvvel és segítőkész dolgozókkal. A szellemi rész magában foglal egy sakkasztalt, amely mellé terveztünk még egy bár részleget, ahol teát, szendvicseket és hasonló termékeket lehet majd vásárolni. Ezt a részt egy kicsit meg is emeljük, így különítve el a többi belső résztől.

A kültéri programokról sem feledkeztünk meg. Jó lenne egy kosár/foci pálya és szeretnénk a közösségfejlesztő programot is továbbvinni ezen a helyen. Ezt nagyon jó dolognak tartom, és szerintem, ha valaki leküzdí a kezdeti nehézségeket, akkor nagyon élvezhető. A közösségi rendezvények célja az, hogy ne csupán 1-1 megszokott társaság jelenjen meg, hanem mindenki számára elérhető és nyitott legyen. Ezt nagyon fontosnak tartom, s erre élő példa lehetek én magam is. Nézzetek csak rám. Ha egy ilyen „trógerből” ennyi mindent ki tudtak hozni, akkor az nem semmi.

A terv létrejöttéhez ez a képzés vezetett. A közösségi vállalkozási ismeretek alapján megalakítottunk egy virtuális szövetkezetet, amelynek elnöki pozíciójába engem választott a csoport. Ez már maga nagy meglepetés volt önmagam számára is.

A munka végig jó hangulatban és építően zajlott. Folyamatosan szembesültünk olyan problémákkal, amelyekre addig nem gondoltunk, s amelyek mindig változtak a munka folyamatán, az elképzelésünkön.

Jó hatással voltak ránk a másik csoportban dolgozó fiatalok is. A közös egyeztetések, az egymással folytatott – építő kritikát tartalmazó – ötleteléseknek köszönhetően egyre világosabbá vált, hogy mit is szeretnénk. Sajnos a végleges tervet még mindig nem tudjuk bemutatni, de már jó úton haladunk.

Krupánszki Richárd

„A minőség még sokáig megmarad, amikor az árat már rég elfelejtették!”

A feladatunk igen egyszerű volt, hiszen csak meg kellett vizsgálni, hogy a körülöttünk levő fiatalok mit szeretnek csinálni, mivel ütik el a szabadidejüket szívesen.

Személy szerint azért kerültem ebbe a csapatba, mert úgy éreztem, hogy itt tudom maradéktalanul hasznosítani magam, a tudásom. Mivel sem a marketinghez, sem az épülettervezéshez nem értek, így erre a területre jelentkeztem.

A munkánk viszonylag egyszerűen és gyorsan folyt, mivel csapatunkban mindenki aktív volt és jól össze tudtunk dolgozni más csoportokkal is.

Elég egyszerű módszert alkalmaztunk feladatunk során. Mivel mi is ebbe a korosztályba tartozunk, és

mindegyikünknek mást jelent a kikapcsolódás, gondoltam, végigrohanok mindenkin és kifagatom őket, mit is tartanak kikapcsolódás, szórakozás alatt. A lista sokszínű volt, de így már könnyebb volt a kezdésünk.

Kiindulási gondolatunk az volt, hogy olyan dolgokat vásároljunk meg abból a szimbolikus 2.000.000 Ft-ból, amiket mindannyian hasznosnak találunk.

Miután képzeletben mindent megvásároltunk, akadt egy problémánk is. A hely... nem volt elég nagy...

Így kitaláltuk, hogy a „helyünk” különböző játékok (csocsó, ping-pong, póker), versenyek célját is szolgálhatja.

Nagyon jól éreztem magam a feladat során. A kemény munkát játékokkal, könnyebb feladatokkal tarkított próbák szakították meg időről időre. Állandó jókedv, vidámság jellemezte a képzésünket. Ezeket az együttléteket más fiatalokkal is megcsinálhatjuk. Amennyire én észrevettem lenne is rá érdeklődés, csak sajnos nem mindig keresik jó helyen ezeket a fiatalokat.

Jelenleg Tatabányán vezettem egy ifjúsági film-klubot kisebb-nagyobb sikerekkel. A közelmúltban alkalmaztam a képzésen megszerzett tapasztalatokat, így egész szép sikereim születtek.

Egyetlen gond van csupán a mai ifjúsággal. Nem akarja megérteni őket senki. Persze tisztelet a kivételnek, hiszen mi is itt vagyunk, itt lehetünk.

Bárhová megyünk, egy fiatalokból álló társaság mindig zavaró, nem kívánatos. Hangoskodik, rongál, vagy éppen csak zavarja a népet, hogy éppen ott vagyunk, ahol az előbb fölsöpörtek. Talán mégis jó lenne egy hely... Nem?

Dorogi György

„A jövő nem fogja jóvátenni, amit te a jelenben elmulasztasz!”

Én egy marketing csoportnak a tagja voltam. Feladatunk az volt, hogy tervezzük meg a közösségi helyünk megnyitóját, annak meghívóját, illetve a megnyitó keretén belül meghirdetett sajtótájékoztatót. Fontos feladatunk volt, hiszen nem csupán egy új helyszín bevezetését kellett kigondolnunk, hanem mindezt úgy felépíteni, hogy ez később bevételeinket növelje. Szponzorok, mecénások felkutatását, megszólítását is célul kellett kitűznünk, csakúgy, mint kortársaink megszólítását, becsábítását. Eszenyi Norbi társam volt az, aki megtervezte a nyitóbuli meghívóját. Igyekeztünk bemutatni rajta, hogy mit is szeretnénk. Milyen lehetőségekkel bír a helyünk, milyen tevékenységekre, szabadidős foglalkozásokra lehet igénybe venni.

Másik két társam: Cságola Péter és Pongrácz Ádám tervezte meg a sajtótájékoztatót, ami segítségével a külvilág felé is tudjuk közvetíteni létezésünket, jelenlétünket.

Arra törekedtünk, hogy a plakátjaink olyan helyre kikerüljenek, ahol a fiatalok észreveszik, felfigyelnek rá. Amennyiben lesz rá lehetőségünk az egész megye területén szeretnénk propagálni a közösségi terünket, s szolgáltatásait.

A szolgáltatásokkal voltunk egy kicsit gondban. Leragadtunk a biliárd és a csocsó mellett. Nyilván csak e két tevékenység köré csoportosítani és tömöríteni a tevékenységeinket nem célszerű. Számos, egyéb közösségi program és tevékenység szükséges ahhoz, hogy valóban keresett és fenntartható teret hozhassunk létre.

Elgondoltunk a termék és eszközök bérlési lehetőségein is, amelyek a bevételeinket növelhetik a hosszan tartó fenntarthatóság reményében.

A nyitó buli rendezvényét is összeállítottuk. Azt, hogy milyen csoportok, esetleg együttesek bevonását terveztük el, a jelenlegi konferenciánk szempontjából lényegtelen. A nyitó rendezvénynek kettős célt kell szolgálnia: egyrészt a célcsoportunkat kell tudni megszólítani és bevonni – ehhez a pontos helyszín ismerete szükséges –, illetve a külső partnerek figyelmét felkelteni. Ez utóbbihoz nyújt segítséget a sajtótájékoztató, melyet néhány mondatban Szöcsi ismertet.

Csághola Péter

Mint ahogy Gyuri bevezette, nekem jutott az a feladat, hogy Ádámmal közösen készített sajtótájékoztatóról néhány gondolatot mondjak. Igyekeztünk összegyűjteni azoknak a médiumoknak a képviselőit, akik a megyében jelen vannak. Igyekeztünk itt is összerakni azokat a szerkesztőket, akik a fiatalokkal foglalkoznak.

A meghívót névre szólóan juttatjuk el, amennyiben lehetőségünk van, személyesen. A személyes jelenléttel igyekszünk elérni, hogy törekvésünket komolyan vegyék, és valóban elfogadják a meghívásunkat. A sajtó valamennyi résztvevőjét igyekszünk megszólítani. Így a megyei lapok mellett a helyi kis újságok kiadóit, kábeltelevíziók szerkesztőségét és a jelen lévő rádiókat is összeírtuk.

Fontosnak tartjuk, hogy a sajtótájékoztatón egy rövid, de átlátható anyagot tudjunk bemutatni. Ezért terveztünk egy kis filmet, ami a helyünk kialakításáról, berendezéséről szól. Tervezzük, hogy a szövetkezetünk elnöksége mindenképpen jelen legyen és a munkacsoportokat is képviselje legalább 1-1 személy az esetleges kérdések megválaszolása végett.

A tájékoztató helyszíne legyen a helyünk, de akkor, amikor nyugodt körülményeket tudunk biztosítani. Tehát nem a nyitóbuli idejére tervezve. Fontos, hogy rendezzük el úgy a helyiségünket, hogy a bemutatásra szánt filmünket mindenki megfelelően lássa, hallja. Adjunk elegendő időt a kérdésre, készüljünk egy kis vendéglátással, ami a kötetlenebb, személyesebb beszélgetésekre is lehetőséget ad.

Móricz Orsolya

„Lassan haladok, de sosem hátrafelé!”

Én csak véletlenül kerültem bele a pénzügyi csoportba. Nem is akartam ebben részt venni. Számomra olyan nehéz és megoldhatatlan feladatnak tűnt, amit nem gondoltam, hogy sikerül. Aztán Zsuzsa és Éva felkaroltak, biztattak, majd nekiálltak.

Első gondolatra csak annyi információk volt, hogy kétféle millió forint jut a berendezésekre. Ez nem sok információ, nehezen is indultunk el, de amikor belemerültünk, átgondoltuk, folyamatosan jöttek elő azok a gondolatok, amelyek segítségünkre voltak. Nagyon izgalmassá vált számomra ez a feladat, hiszen az iskolában nem ezen a szakmacsoporton tanulok, s olyan alapvető dolgokra nem volt rálátásunk, amelyek nélkülözhetetlenek az életünk során. Meg kellett terveznünk a bevételeket és a kiadásokat. Ez nyilván nagyon egyszerűnek tűnik, de mégsem az. Még a kiadásoknál volt valami elképzelésünk, de a bevételek már nagy falatot jelentettek.

Bevételi forrásként jelöltük meg a klubkártya kiadását, ami a rendezvényeknél valami előnyhöz juttatja a tulajdonosát, ugyanakkor egy előre tervezhető bevétellel számol a fenntartó felé. Össze kellett foglalnunk, hogy miként tudunk gazdálkodni a meghatározott összegből. S bár Zsuzsa és Éva nagyon szigorúak voltak, mégis sikerült őket meggyőznünk. Így 1 600 000 Ft került berendezési tárgyra és 400 000 Ft technikai fejlesztésre.

Nehézséget okozott még a tervezésben az, hogy folyamatosan egyeztetnünk kellett a többi csoporttal. Figyelembe kellett venni az elképzeléseiket, törekvéseiket, ugyanakkor nekünk pedig meg kellett felelni – nem csupán a feladat megoldásának, hanem – a törvényi kereteknek is. Talán a mi csoportunknak segített a legtöbbet Zsuzsa, amit köszönök most is, hiszen mi, mint diákok, ezt biztosan nem tudtuk volna teljesíteni.

Nagyon aprólékos számításokat végeztünk. Egy éves költségvetést dolgoztunk ki, és sikerült úgy megvalósítanunk, hogy az első évet már eredményesen zárjuk.

Nagy felismerés volt számunkra, hogy egy költségvetés kidolgozása során a költség és a kiadás nem ugyan az.

Krisztián említette, hogy alakítottunk egy szövetkezetet. Természetesen erre a tevékenységre. Elgondoltuk, hogy diákként még csak önkéntes munkában némi kis zsebpénz kiegészítésre, ám hosszú távon megélhetőségünk lehetőségeként is tervezhetünk vele.

Nagyon szeretném, ha ezt az elképzelést sikerülne valóságban is megvalósítanunk. Úgy gondolom, hogy ez egy nagyon jó csapat. Rajtunk biztos, hogy nem múlik a megvalósítás.

Végh Diána

„Csak az a kedves nekünk igazán, amit féltünk elveszíteni!”

Több mint egy évvel ezelőtt kapcsolódtam be Komárom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának és a Városközpont rehabilitációjához kapcsolódó pályázat munkálataiba, mint a Komárom Környéki Civil Társulás munkatársa.

Végh Diána vagyok, szeretettel köszöntöm a konferencia résztvevőit.

A pályázat célja – azon túl, hogy infrastrukturális fejlesztést nagyban elősegíti – feltételezi és kéri a helyi cselekvést, a helyi közösség megnyilvánulását, a közösségi élet folyamatosságát. Így a komplex és szerteágazó terv – melyre most bővebben nem térek ki, – lehetőséget biztosított egy többfunkciós közösségi tér kialakítására az Arany János utca 17. szám alatti irodaépületben.

A terv alapkonceptiója a helyi közösség minden szférájának szolgáltatást kínál, és lehetőséget biztosít különféle programokhoz. Az öt fő célcsoportból az egyik képezi az ifjúságot.

Eszter bevezető gondolatait hallgatva nem nehéz kitalálni, hogy évek óta dédelgetett álmunk az a hely, ami kell. Vagyis nagyon jó lenne.

Minden fórumot igyekszünk megragadni, és képviselni az elképzelésünket. Képviselni, hogy ne csupán egy kipipált, és egy fiókban porosodó újabb dokumentum legyen, hanem valós, a korosztályunk igényeire alapozott és megvalósítható program valósulhasson meg.

Az Élettér Egyesület partnerszervezeteivel a következő javaslattal élt, melyre együttműködési megállapodás is született:

- 150 m²-es tér hasznosítása a gyermek- és ifjúsági társaságoknak, amely természetesen a hét végén 24 órás nyitva-tartással üzemel.
- Legyen lehetőség egy büfé és egy kiszolgáló helyiség üzemeltetésére.
- Ez a tér lehessen a beszélgetés, az alkotás színtere.
- Legyen a játék és a szórakozás terepe.
- Alkalmas legyen a tisztálkodás elvégzésére.
- És a bejárata, kialakítása úgy helyezkedjen el, ami nem zavarja a környezetében élőket.

Én is aktív részese voltam az elmúlt 2 év ifjúsági közösségi kortárssegítő képzésének. Ami itt bemutatásra került ma, vissza-visszatérő, jogos igénye az ifjúsági korosztálynak. Mint látható és hallható volt, mi is képesek vagyunk elgondolni, megtervezni és akár üzemeltetni is.

Kell-e még tovább várunk, vagy megkapjuk azt a lehetőséget, amire annyira vágyunk?

A képzésen és a konferencián részt vevő kortárssegítőink:

Cságola Péter
Dorogi György
Eszenyi Norbert
Jaros Bálint
Kovács Krisztián
Kovacsicz Dávid
Krupánszki Richárd
Ládi Nikolett
Mércz Ádám

Molnár Szulita
Móricz Orsolya
Pongrácz Ádám
Sarkadi Nóra
Tapuska István
Végh Diána
Vida Nikoletta
Vojvoda Eszter

Kiadja: Élettér Közösség- és Településfejlesztő Egyesület, Komárom
Felelős kiadó: Markóné Tóth Ágnes

Kiadványterv: Ölveczky Gábor
Nyomda: KOMPRESS Nyomdaipari Kft., Komárom

1000 példányban

2009

